

МІСЬКІ БЮДЖЕТИ 2018. ЯКИМИ ВОНИ БУДУТЬ?

Найближчим часом парламент розглядатиме проект Закону про Державний бюджет України на 2018 рік.

Одна з головних проблем документу в тому, що він фіксує статус-кво в економіці та становить загрозу для місцевих бюджетів, бо додатково навантажує їх невластивими витратами.

Міста будуть вимушені скоротити свої бюджети розвитку, тобто ремонту доріг та інфраструктурних об'єктів містiani чекатимуть ще довго. Натомість, українці будуть оплачувати ремонти шкіл і садочків, профінансують старі заборгованості з житлово-комунальних послуг.

В документі є три великі загрози для фінансової спроможності громад.

По-перше, це недофінансування з боку держави освітньої та медичної субвенції внаслідок впровадження галузевих реформ, одна з яких досі ще не ухвалена.

По-друге, це зростання відсотку грошей, які центральна влада забирає у відповідних громад з 50 до 80 %. Це так звана «реверсна дотація» — передача коштів з місцевого бюджету до державного для вирівнювання фінансових можливостей території.

По-третє, це перекладання на місцеві бюджети додаткових витрат, які передбачені законодавством і раніше оплачувались державою. Йдеться про: оплату пільг ЖКП відповідним категоріям громадян, оплату заборгованості населення за послуги ЖКП, компенсацію перевізникам пільгового проїзду відповідних категорій громадян, дофінансування уже згаданої медичної та освітньої субвенції.

У такому випадку великі міста будуть вимушені скорочувати бюджети розвитку, маленькі — повністю потраплять у залежність від розподілення державних субвенцій керівництвом обласних державних адміністрацій.

Для усвідомлення масштабу загрози, які несе місцевим бюджетам урядовий проект, наведемо конкретні цифри.

Нижче наведені узагальнені витрати, які були перенесені урядом з видаткової частини держбюджету до статей видатків місцевих бюджетів.

8 млрд грн - загальна заборгованість населення за житлово-комунальні послуги, яку так само перекинули на місцеві бюджети.

7 млрд грн - органи місцевого самоврядування повинні додатково витратити на оплату пільг на житлово-комунальні послуги відповідним категоріям громадян.

7 млрд грн - недофінансування медичної субвенції.

4,5 млрд грн - недофінансування освітньої субвенції цього року.

2,8 млрд грн - заборгованість по заробітній платі медичним працівникам.

2,5 млрд грн - місцеві бюджети віддадуть на компенсацію перевізникам пільгового проїзду окремих категорій громадян.

Окремо слід зосередитись на політиці підвищення реверсної дотації з 50 до 80 %. Що таке реверсна дотація? Є базова дотація — державний бюджет дотує місцеві бюджети. Реверсна дотація — це коли держава вилучає з місцевих бюджетів їх кошти для вирівнювання фінансових можливостей, тобто це вилучення грошей місцевої громади сплачених людьми.

Насправді, це руйнує і без того призупинений процес децентралізації.

По-перше, це неприкрите пограбування місцевих бюджетів, тому що для такого підвищення немає підстав. По-друге, губиться мотивація заробляти більше. Поточного року надходження до загального фонду місцевих бюджетів становили 134,9 млрд грн. У порівнянні з тим же періодом 2016 року надходження підвищились на 30 %.

Відповідно до рішення про підвищення реверсної дотації більшу частину цих коштів доведеться віддати. Ті міста, які займалися розвитком, залучали інвестиції, стимулювали підприємництво, і, відповідно, зібрали більше грошей, «профінансують»

ті населені пункти, влада яких не особливо переймалась ефективним виконанням власних обов'язків.

В мерів, які працюють ефективно і забезпечують зростання місцевого бюджету виникне запитання: «навіщо взагалі щось робити, якщо уряд і так доплатить всім лояльним до нього мерам?».

Для чого повертатись до штучного вирівнювання, від якого віє «радянщиною», коли всі отримували однаково, незалежно від того, хто і як працював.

Що втрачають міста

Кожне місто, кожна територіальна громада перенесе урядові новації по-різному.

Надання пільг на оплату за ЖКП коштуватиме Білій Церкві 90 млн грн. На компенсацію перевізникам пільгового проїзду містیان на місцевий бюджет скинули додаткові витрати у розмірі 21 млн грн. Ще 242,7 млн грн становить нестача освітньої субвенції.

Про яку децентралізацію може йтись за таких фінансових показників на місцях? Урізані бюджети розвитку та перекладання на місцеві бюджети старих боргів — от майбутнє міст та громад на третьому році фінансової децентралізації.

Невже нас схилиють до вибору між двома можливостями: або міста-банкрути, як Детройт, або місцева влада, повністю лояльна та підконтрольна уряду та Адміністрації президента?

Що робити

Відповідні поправки до проекту закону про бюджет на 2018 рік, які виправлять ситуацію і не дадуть уряду залізи в кишені місцевих громад, депутатами подані. Тепер справа за бюджетним комітетом та парламентом.

Тому Асоціація міст минулого тижня почала бити на сполох. Зберегти людські гроші ми можемо тільки спільно з громадами, за їх підтримки і сприяння.

Вважаємо, що громади заслуговують на довіру центральної влади і на право розпоряджатись власними коштами, незалежно від розміру громади, географічного розташування та політичної приналежності.

(джерело «Економічна правда», автор Т. Острікова)